

ללמד המקום

Parasha Chukat חקת (wet van)

Torah: Bamidbar (Num) 19:1 - 22:1

Heeft Jodendom parallellen met hindoeïsme?

De parasha van deze week, Chukat , begint met een beschrijving van de "Rode Koe", parah adumah , die als enige in staat is de spirituele onzuiverheid van de dood te verwijderen. Sommigen vertalers hebben de rode koe beschreven als de "heilige koe" van het judaïsme en hebben het zelfs vergeleken met de verering van koeien wat we zien in het hindoeïsme. De parallel is vind ik persoonlijk nogal ongepast, aangezien de rode koe in het judaïsme helemaal niet werd aanbeden of geëerd/ vereerd, maar deze werd juist geslacht en tot as verbrand iets wat een hindoe verwerpelijk zou vinden. Het slachten van koeien (en de consumptie van het rundvlees) is verboden in het hindoeïsme. Tenminste, dit is vandaag het geval . In de oudheid aten hindoes echt rundvlees (In de tijd van de oudste hindoeïstische heilige tekst, de Rig Veda ca. 1500 voor Christus, werd koeinvlees geconsumeerd.), en koeienoffers waren een belangrijk onderdeel van het hindoeïstische ritueel, net zoals er veel runderoffers zijn in de Torah. In feite zijn er op een aantal gebieden verbazingwekkende parallellen tussen het hindoeïsme en het jodendom.

Er zijn ook een aantal opvallende dingen bij de Rode Koe te vertellen. Zo wordt er niet beschreven hoe deze koe dient te worden grootgebracht, er wordt niet beschreven waarom deze koe de specifieke kleur rood heeft enz. Daarom is het misschien begrijpelijk dat het voor interpretatie vatbaar is. Dit mede omdat het wel een instructie is maar dat het eigenlijk een onderwerp is wat men zonder meer moet doen en maar liefst met geen beschrijving. Het is niet zo duidelijk als b.v. u zult niet moorden. Maar we zullen eens kijken wat we allemaal over deze rode koe kunnen zeggen. Allereerst de kleur rood van de koe, HaShem verbindt de kleur rood aan zonde, dus niet zoals de meeste mensen zeggen zwart is de kleur van zonde. We kunnen dit eenvoudig controleren Yeshayahu (Jesaja) 1:18 Komt dan, en laat ons samen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol. Als je dus zou gaan kijken met het oog op de kleur rood zou men kunnen zeggen dat de koe van kop tot staart zonde draagt. Wat o.a. ook opmerkelijk is dat geen speciale mensen deze koe brengen naar El'azar de priester. Er staat niets vermeld van dat b.v de Leviëten dit moeten doen, nee de gewone man kan dit doen. Bijzonder is ook dat het bloed wanneer de koe geslacht is gespenkeld moet worden in lijn met de ingang van de tent wat later de tempel is, niet zomaar willekeurig nee direct in lijn.

De overeenkomsten.

Zoals al heel kort bovenstaand aangehaald zijn de oudste verzameling hindoeïstische heilige teksten de Veda's . Deze dateren minstens 3000 jaar terug. Ze zijn onderverdeeld in vier werken en gaan over offers, rituelen, hymnen en verhalen. Hindoes beschouwen de Veda's als goddelijk en niet door mensen samengesteld. Er zijn veel meer teksten en heilige werken buiten de Veda's, en hindoes maken onderscheid tussen sruti ("wat wordt gehoord") en smrti ("wat wordt herinnerd") hopelijk heb ik het goed opgeschreven zodat u het nog uit kan spreken. In ieder geval lijkt dit erg op de scheiding tussen Torah sh'b'khtav en Torah sh'b'al peh , dwz. de "geschreven Torah" en de "Mondelinge Torah", de eerste samengesteld uit de Heilige Schrift en de laatste oorspronkelijk vastgelegd in het geheugen en mondeling doorgegeven van generatie op generatie.

ללמד המקום

In hindoeïstische teksten vindt men talloze overeenkomsten met joodse leringen. Dit geldt met name voor een reeks leringen die de Upanishads worden genoemd. Dit zijn de meer filosofische en mystieke delen van de Veda's, en behoren tot de meer algemeen bestudeerde van tegenwoordig. Deze Upanishad althans een deel ervan spreekt bijvoorbeeld over de drie belangrijkste plichten van een persoon: "Van het bestuderen van de geschriften, rituele aanbidding en het geven van aalmoezen aan behoeftigen ..." Dit is bijna identiek aan Rabbi Shimon haTzadik's uitspraak: "De wereld leunt op drie beginselen op de Torah, op het dienen van HaShem en op uitoefenen van liefdedaden." (Avot 1:2)

De Upanishad beschrijft ook de heilige lettergreep Om de 'oorspronkelijke klank', de bron van de schepping en de mantra van Brahman.

Hoewel het hindoeïsme bekend staat om zijn vele afgoden en goden stelt het wel dat al deze manifestaties voortkomen uit Brahman een unieke en onveranderlijke kracht die in het hele universum en daarbuiten doordringt. De Om is (zoals hierboven) een symbool van die eenheid. Het is zo belangrijk dat het, het symbool van het hindoeïsme is geworden. Zoals de davidster voor het jodendom, de maansikkel voor de islam of het kruis voor het christendom. De Upanishad zegt:

Met het woord Om zeggen zei "Ik ga akkoord" en vervullen we verlangens. Met "Om" reciteren we, geven we richting, zingen we hardop de eer van dat woord, de sleutel tot de drie soorten kennis... Dit universum komt voort uit Brahman, bestaat in Brahman, en zal terugkeren naar Brahman. Voorwaar, alles is Brahman.

Het is interessant om erop te wijzen dat Om wordt gebruikt als een bevestiging "Ik ga akkoord" na een zegening of gebed op dezelfde manier waarop Joden amen zeggen. De grondlettergreep van beide is hetzelfde. Amen is ook de wortel van Emunah, losjes vertaald uit het Hebreeuws als "geloof" (hoewel de betekenis veel dieper is). In Kabbalah is Emunah het diepste aspect van Keter, de eerste en hoogste Sefira, waaruit de drie vormen van kennis voortkomen: Chokmah, Binah en Da'at. De geschriften in hindoeïsme de Upanishads beschrijven een soortgelijk concept van drie soorten kennis die voortkomen uit Om. Het meest verbazingwekkende van alles is dat in het judaïsme een van de 72 drieletterige namen van God אומ, Om is !.

ללמד המקום

והו	ילי	סיט	עלם	במהש	ללה	אכא	כהת
הוי	אלד	לאו	ההע	יול	מבה	הרי	הקם
לאו	כלי	לוו	פהל	זכך	י"י	מלה	זוהו
זתה	האא	ירת	שאה	ר"י	אום	לכב	ושר
יוזו	להוז	כוק	מנר	אני	זעם	רהע	י"ז
ההה	מיכ	וול	ילה	סאל	ערי	עשל	מיה
והו	דני	הוזש	עמם	ננא	זית	מבה	פוי
נבם	י"ל	הרוז	מוצר	ובוב	יהה	ענו	מוזי
דמב	בנק	איע	זובו	ראה	יבמו	היי	בום

72 namen van HaShem

Sefirot en Chakra's

Van de vele intrigerende parallellen tussen het jodendom en het hindoeïsme is die tussen de concepten van sefirot en chakra's. Chakra betekent letterlijk een "wiel" en verwees oorspronkelijk naar een metaforisch kosmisch wiel. Sindsdien is het onder andere geëvolueerd tot een reeks lichamelijke brandpunten die worden gebruikt voor meditatie en genezing. In het boeddhisme zijn er vijf chakra's, terwijl het hindoeïsme over het algemeen spreekt van zes of zeven.

De wortel van Sefira is zowel "getal" (de Tien Sefirot die overeenkomen met de tien basiscijfers), als "sfeer" (de Tien Sefirot is een set van tien sferen waarbinnen HaShem het universum schiep). Dit laatste ligt dan ook het dichtst bij de opvatting van kosmische "wielen".

De Tien Sefirot doordringen elk aspect van het universum, en lopen ook parallel met de delen van de ziel en het lichaam. Het concept van de Sefirot is de basis van de hele Kabbalah en is in het jodendom veel verder ontwikkeld dan chakra's in het hindoeïsme. Op mystiek niveau spelen de Sefirot een rol in elk aspect van het jodendom. Ze hebben betrekking op specifieke individuen (bijvoorbeeld Abraham, Isaac en Jacob die Chessed, Gevurah en Tiferet belichamen), delen van de kosmos (de universums van Atzilut, Beriah, Yetzirah en Asiyah), de reeks kleuren en muzieknoten, de Tien Geboden, de Tien Beproevingen van Abraham en de Tien Beproevingen van Israëlieten in de Wildernis; de Tien Uitspraken en de Tien Plagen, de letters van HaShem's Naam, en zo ongeveer al het andere. Chakra's komen nog niet eens in de buurt van de diepte en het wonder van de Sefirot.

Dat gezegd hebbende zijn er uiteraard wel parallellen tussen de manier waarop de zeven chakra's worden beschreven (althans volgens degenen die zeggen dat er zeven zijn) en zeven van de Sefirot: De Sahasrara die het bewustzijn vertegenwoordigt, komt zo'n beetje overeen met Keter, letterlijk de "kroon" van de *Mochin*, "geest", van de Sefirot. Onder deze chakra bevindt zich de derde-oogchakra *Ajna*, net als *Da'at*, dat het omgekeerde is van Keter en eronder zit. *Da'at* komt overeen met de hoofd-tefillin die ook is gekoppeld aan het concept van het spirituele "derde oog". Hoewel we de tefillin van het hoofd boven de haarlijn plaatsen, zegt de Torah specifiek dat het "tussen" iemands ogen moet worden geplaatst, verwijzend naar de relatie met het derde oog. Koning Salomo zinspeelde ook op het

ללמד המקום

binnenste derde oog toen hij zei: "De ogen van de wijze man zijn in zijn hoofd" Kohellet (Prediker) 2:14. Het derde oog is in verband gebracht met de epifyse of makkelijker gezegd pijnappelklier (dit is een endocriene klier in de hersenen, die betrokken is bij slapen, dromen, en zelfs profetische visioenen. Het is intrigerend dat wetenschappers fotoreceptorcellen in de pijnappelklier hebben gevonden die lijken op die in de ogen!

(Yogapedia)

Voortgaand langs de middelste kolom van de Sefirot, komt de *Vishuddha* deze komt overeen met Tiferet. Deze chakra wordt geassocieerd met iemands adem (d.w.z. de luchtpijp). Evenzo wordt Tiferet geassocieerd met het element lucht (terwijl Chesed water is en Gevurah vuur). Iemands adem is de sleutel tot alle meditatie en yoga, net zoals Tiferet de enige Sefira is die verweven is met alle andere.

Vervolgens komt de *Anahata*, die mededogen en liefde beheert en komt overeen met Chesed, terwijl de *Manipura* of *Nabhi*, die angst en introversie beheert, en weer overeenkomt met Gevurah. De *Svadhishthana* regelt de voortplanting, dat is Yesod. Ten slotte is er de onderste chakra *Muladhara* ook wel Malkhut. Op dezelfde manier waarop *Patach Eliyahu* Malkhut beschrijft als *peh*, de "mond", leert het hindoeïsme dat *Muladhara* de plek is waar alle spraak en geluid rusten. Op deze manieren lopen de Chakra's parallel aan de Sefirot tenminste de centrale kolom van de Sefirot, plus de twee tegenpolen van Chesed en Gevurah. Wat we uit het bovenstaande zien, is dat hoewel het hindoeïsme enkele kosmische waarheden kan aanboren, het wel het gehele complete plaatje mist. Alleen in het jodendom hebben we bijvoorbeeld een compleet systeem van Sefirot dat niet alleen het menselijk lichaam en de ziel kan verklaren, maar de gehele schepping. En natuurlijk is er één groot onderscheid tussen het hindoeïsme en het jodendom dat het verschil maakt: het hindoeïsme is doordrenkt van afgoderij, wat volkomen verboden is.

En als we goed kijken wordt hierop prachtig gezinspeeld in de namen van deze twee volken. Want een hindoe is in het Hebreeuws een *Hodi* (הודי), terwijl een Jood een *Yehudi* (יהודי) is. Ze zijn bijna hetzelfde behalve een letter die het cruciale verschil maakt, dat is dat Jood

ללמד המקום

begint met een letter *Yud*, die de onuitsprekelijke naam van de enige ware God vertegenwoordigt. De hindoe is verstrikt in afgoderij en is dan ook niet in staat om zich op de juiste manier met deze enige ware God te verbinden.

Dit is belangrijk om vandaag de dag te benadrukken, nu helaas veel joden hun eigen rijke geloof hebben opgegeven voor allerlei oosterse overtuigingen, met name het hindoeïsme en het boeddhisme. Het is dan ook verbazingwekkend dat enkele van de grootste hindoeïstische leiders van de afgelopen eeuw eigenlijk joden waren! Dit geldt voor Mirra Alfassa, een beroemde yogi die een van de grootste ashrams in India leidde en door haar vele studenten de "goddelijke moeder" werd genoemd. Alfassa was een in Parijs geboren Sefardische jood die voor het eerst in aanraking kwam met mystiek door een Poolse kabbalist. Een andere is Swami Vijayananda (geboren als Avraham Yitzchak in een chassidische familie), naar wie duizenden elke dag zouden komen, op zoek naar zegeningen en begeleiding.

Eind conclusie:

Zeker, een van de belangrijkste redenen waarom joden zich aangetrokken voelen tot oosterse religies (of ze het nu beseffen of niet) is dat die religies diepe overeenkomsten vertonen met het jodendom, zoals we hebben gezien. Zou hier een verklaring voor kunnen zijn? Zelf denk ik van wel want we lezen in de Torah hoe Abraham na Sara's dood hertrouwde en nog eens zes zonen kreeg. Zij kregen op hun beurt ook weer kinderen. Op zijn oude dag liet Abraham zijn hele erfenis na voor Isaak, behalve enkele "geschenken":

En Abraham gaf alles wat hij had aan Isaak. Maar aan de zonen van de bijvrouwen die Abraham had, gaf Abraham geschenken; en hij zond ze weg van zijn zoon Isaak, terwijl hij nog leefde, oostwaarts naar het oostelijke land Bereshiet (Genesis) 25:5-6.

Abraham gaf enkele mysterieuze geschenken aan zijn andere kinderen en stuurde ze vervolgens weg uit het Heilige Land naar het oosten. De dubbele vermelding van "oost" impliceert dan ook dat hij ze *ver* naar het oosten heeft gestuurd. Wat waren dan deze geschenken? Rashi citeert de Talmud dat Abraham hen de kennis van "onzuivere namen" gaf. Chizkuni (Rabbi Hizkia ben Manoach, ca. 1250-1310) legt verder uit dat deze namen verwijzen naar de namen van verschillende soorten heidense goden, dwz hij leerde hen hoe ze zichzelf konden beschermen tegen vervloekingen die werden uitgesproken in de naam van zulke "goden". Het feit dat het woord "geschenken" [מתנת] verkeerd is gespeld [zonder de letter ם vóór de laatste letter] ondersteunt deze interpretatie, aangezien de numerieke waarde van het woord op de manier waarop het is geschreven 890 is, gelijk aan de numerieke waarde van de gecombineerde woorden למדם להשביע השדים, "hij leerde ze om de demonen te sussen.

Abraham kende deze namen van valse afgoden die in het oosten werden aanbeden; afgoden die werden gebruikt bij allerlei heidense rituelen en zwarte magie. Hij leerde zijn zonen hoe ze zich tegen deze afgoden moesten verdedigen voordat hij ze naar daar stuurde. In zijn Torah-commentaar *HaKtav v'HaKabbalah* schrijft rabbijn Yaakov Tzvi Mecklenburg (1785-1865) dat Abraham die zonen de kennis van verschillende valse afgoden gaf, zodat ze zich ervan bewust zouden zijn en ze deze niet zouden gaan aanbidden.

De Riva voegt eraan toe dat Abraham hun echte wijsheid gaf, maar met alternatieve namen in plaats van de echte goddelijke namen van God. Bedenk dat afgoderij oorspronkelijk begon toen mensen afzonderlijke aspecten van HaShem aanbaden als hun eigen goddelijke

ללמד המקום

entiteiten. Dit gebeurde voor het eerst in de generatie van Enos, de kleinzoon van Adam, zoals we lezen in Bereshiet (Genesis) 4:26, toen Gods Naam "begon te worden ontheiligd", (zie commentaar Rashi op deze tekst) omdat echte heilige namen in afgoden veranderden. Dit brengt ons regelrecht terug bij het hindoeïsme.

Hoewel het hindoeïsme beroemd is om zijn afgoden, is er nog steeds een begrip dat alles voortkomt uit één kosmische kracht, Brahman genoemd. Er wordt dan ook gezegd dat de kennis die Abraham aan zijn zonen gaf die hij naar het verre oosten stuurde de basis werd van het hindoeïsme, en dit is de reden voor de vele overeenkomsten tussen het hindoeïsme en het jodendom. Inderdaad, geleerden dateren het vroegste begin van het hindoeïsme rond 1500 voor Gangbare Telling, kort na de tijd van Abraham (die leefde van 1812-1637 vGT volgens de joodse traditie). Misschien is er veel meer dan alleen gelijkheid tussen "Abraham" en "Brahman".

Shabbat Shalom

Jaacov

Ha-Makom.